

Равенство между жените и мъжете в Европейския съюз

Резолюция на Европейския парламент от 27 септември 2007 г. относно равенството между жените и мъжете в Европейския съюз - 2007 г. (2007/2065(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид член 2, член 3, параграф 2 и член 141 от Договора за Европейската общност,
- като взе предвид доклада на Комисията до Съвета, до Европейския парламент, до Европейския икономически и социален комитет и до Комитета на регионите относно равенството между жените и мъжете - 2007 г. („Доклад на Комисията относно равенството“) (СОМ(2007)0049),
- като взе предвид Рамковата стратегия на Общността за равенство между половете (2001-2005) (СОМ(2000)0335) и годишните доклади на Комисията за 2000 г., 2001 г., 2002 г., 2004 г., 2005 г. и 2006 г. (СОМ(2001)0179, СОМ(2002)0258, СОМ(2003)0098, СОМ(2004)0115, СОМ(2005)0044 и СОМ(2006)0071),
- като взе предвид Европейския пакт за равенство между мъжете и жените, приет от Европейския съвет през март 2006,
- като взе предвид общата декларация, приета на 4 февруари 2005 г. от министрите на държавите-членки на ЕС, отговорни за политиките на равенство между половете,
- като взе предвид Пътната карта за равенство между жените и мъжете 2006-2010 г. (СОМ (2006)0092),
- като взе предвид становището на Консултативния комитет по равни възможности за жените и мъжете от 22 март 2007 г относно разликата в заплащането между половете,
- като взе предвид рамката за действия по отношение на равенството между половете, приета от европейските социални партньори на 22 март 2005 г.,
- като взе предвид член 23 от Хартата на Европейския съюз за основните права¹,
- като взе предвид член 45 от своя правилник,
- като взе предвид доклада на Комисията по правата на жените и равенството между половете и становищата на Комисията по регионално развитие, Комисията по земеделие и развитие на селските райони и Комисията по култура и образование (А6-0290/2007),

---

¹ ОВ С 364, 18.12.2000 г., стр. 1.

- А. като има предвид, че Комисията и държавите-членки наскоро подновиха своя ангажимент по отношение на равенството между половете, а именно чрез гореспоменатата Пътна карта за равенство между жените и мъжете и Европейския пакт за равенство между мъжете и жените;
- Б. като има предвид, че демографското предизвикателство, пред което е изправена Европа, има ясно изразен аспект, свързан с въпросите за половете, и това, че политиките за равенство между половете са от фундаментално значение за посрещането на това предизвикателство;
- В. като има предвид, че интегрираният подход за равно третиране на жените и мъжете на практика означава оценяване на начина, по който политическите, административните и обществените мерки влияят на живота и положението както на жените, така и на мъжете, и, при необходимост, поемане на отговорност за преразглеждането на тези мерки с цел насърчаване на равенството между половете;
- Г. като има предвид, че съвместяването на професионалния, семейния и личния живот както на жените, така и на мъжете е от съществено значение за насърчаването на навлизането, връщането и трайното присъствие на жените на пазара на труда, и че отговорността за децата е споделена между родителите, независимо от техния пол;
- Д. като има предвид, че сегрегацията в образованието, устойчивостта на стереотипите по отношение на пола при избора на област на образование и дискриминацията спрямо момичетата и младите жени в областта на образованието остават широко разпространени и имат отрицателни последици при сравнителната позиция на жените в определени сектори на пазара на труда, особено в онези, които са свързани с високите технологии, науката, изследователската дейност и инженерството;
- Е. като има предвид, че по време на Европейския съвет през март 2006 г. Съветът още веднъж призна, че политиките за равенство между половете са важен инструмент за икономически растеж;
- Ж. като има предвид, че интегрираният подход за равно третиране на жените и мъжете е посочен като основно изискване в Лисабонската стратегия, и като има предвид, че интегрираният подход за равно третиране на жените и мъжете е все още недостатъчно развит и често липсва в националните планове за действие в областта на заетостта и социалното приобщаване;
- З. като има предвид, че докладът на Комисията относно равенството подчертава постигнатия положителен резултат по отношение на нивата на заетост на жените, а именно фактът, че шест от осемте милиона работни места, създадени в ЕС от 2000 г. насам, са заети от жени, но в същото време посочва, че съществуват значителни вариации в нивата на заетост при различните възрастови групи, както и в отделните професионални сфери, като равнището на заетост на жените се е увеличило най-вече в секторите, където те вече имат преобладаващо присъствие; и като има предвид, че за съжаление по-голямата част от новите работни места за жени са за непълно работно време и някои от тях са незащитени и несигурни, с ниско и бавно нарастващо заплащане;
- И. като има предвид, че докладът на Комисията относно трудовата заетост в Европа

през 2006 г. показва, че 32,3 % от работещите жени в ЕС са заети на непълно работно време, като за мъжете този процент е само 7,4 %;

- Й. като има предвид, че няма съществена промяна от момента на предишния доклад по отношение на разликата в заплащането между половете (която има средна стойност от 15 % за ЕС и запазва стойност до 30 % в някои европейски страни), което ясно показва, че няма реален напредък в приложението на принципа за равно заплащане за труд с еднаква стойност, който беше въведен преди тридесет години с Директива 75/117/ЕИО на Съвета от 10 февруари 1975 година за сближаване на законодателствата на държавите-членки относно прилагането на принципа за равно заплащане на мъжете и жените¹, и като има предвид, че разпределението на богатата между мъжете и жените в ЕС също е неравностойно;
- К. като има предвид, че проучване на Евробарометър от 2003 г. показва, че основните фактори, които възпират бащите при поемането на повече домашни и семейни отговорности, са не само от финансово естество, но също така са свързани със страха от отрицателни последици за професионалното им развитие;
- Л. като има предвид, че трайната безработица е пропорционално по-голяма сред жените, както и че грижите за деца на възраст до 5 години са свързани с по-високо равнище на безработица в сравнение с безработицата сред жените без деца;
- М. като има предвид, че е необходим подходящ достъп до услугите за гледане на деца, грижите за възрастни хора и други лица на издръжка, за да се позволи пълното и равноправно участие на жените и мъжете на пазара на труда;
- Н. като има предвид, че държавите-членки, които са приели политики за съвместяване на професионалния и личния живот както за жените, така и за мъжете, имат по-висока раждаемост, по-висок процент на жени на трудовия пазар и по-високи нива на заетост;
- О. като има предвид, че социалните партньори играят важна роля при определянето на действията за равенство между половете на европейско, национално, регионално, секторно и корпоративно равнище и че успешните политики за съвместяване изискват партньорство между работодатели, профсъюзни организации, служители и публични органи;
- П. като има предвид, че най-добрите практики показват, че действията за съвместяване на професионалния и личния живот на микроикономическо ниво водят до по-малко текучество на персонала и по-малко неоправдани отсъствия от работа, по-голяма всеотдайност и продуктивност и привличат действена и мотивирана работна сила;
- Р. като има предвид, че в параграф 1 от член 16 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета от 11 юли 2006 г. относно определянето на общи разпоредби за Европейския регионален фонд, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд² се предвижда, че държавите-членки и Комисията гарантират, че равенството между мъжете и жените и интегрирането на принципа за равенство на възможностите в

---

¹ ОВ L 45, 19.2.1975 г., стр. 19.

² ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 25.

тази област се насърчава по време на различните етапи на прилагането на фондовете;

1. Приветства усилията на Комисията да засили своите действия за насърчаване на равенството между жените и мъжете;
2. Приветства фокусирането на доклада на Комисията върху равенството във връзка с проблемите на заетостта, като например разликата в заплащането, съвместяването на професионалния и личния живот и директивите относно равното третиране, тъй като икономическата независимост на жените е един от приоритетите на Пътната карта за равенство между жените и мъжете;
3. Приветства културата на равенство в ЕС, включително „Пътната карта за равенството“ на Комисията и „Пакта за равенство между жените и мъжете“ на Съвета, и призовава за нейното осъществяване на практика чрез конкретни мерки и разпределение на финансови ресурси;
4. Подчертава, че са необходими допълнителни усилия и мерки за преодоляване на остарелите модели на поведение и вземане на решения, по-специално в администрациите, за да се подобри прилагането на интегрирания подход за равно третиране на жените и мъжете във всички политически области;
5. Отбелязва, че интегрираният подход за равно третиране на жените и мъжете се прилага на равнището на ЕС като двойна стратегия, която гарантира, от една страна, равенство между жените и мъжете във всички области на политиката и при вземането на решения и, от друга страна, целенасочени мерки за ограничаване на дискриминацията спрямо жените;
6. Призовава Комисията да предложи, в допълнение към интегрирания подход за равно третиране на жените и мъжете, редица конкретни мерки, включително кампании за повишаване на осведомеността, обмен на най-добри практики, диалог с гражданите и инициативи за публично-частни партньорства;
7. Признава потенциала на политиката за социално сближаване за насърчаване на равенството;
8. Настоява върху необходимостта от съществуване на ясна и постоянна връзка между годишните доклади относно равенството и приоритетите, определени в Пътната карта, за да се осъществи ефективен цикъл на планиране, мониторинг и оценяване на политиките за равенство между половете; насърчава Комисията да работи за осъществяването на този цикъл;
9. Припомня своето искане от резолюцията си от 2 февруари 2006 г. относно равенството между жените и мъжете в Европейския съюз¹ Комисията да наблюдава дали държавите-членки спазват достиженията на общностното право в областта на равенството между жените и мъжете във всички политики, особено в политиките на заетостта, но също така и тези, касаещи достъпа и осигуряването на стоки и услуги; затова призовава Комисията да проведе проучване по въпроса как държавите-

---

¹ ОВ С 288 Е, 25.11.2006 г., стр. 73.

членки прилагат законодателството на Общността в областта на равенството и да предприеме съответните действия в случай на нетранспониране или нарушение;

10. Призовава държавите-членки да подкрепят Комисията при мониторинга върху прилагането на мерки на национално равнище с цел да се оцени ефективността на политиките и спазването на принципа за равенство, особено по отношение на законни права и на пенсионни и социалноосигурителни схеми;
11. Призовава държавите-членки да предложат конкретни мерки за борба с неравенството между жените и мъжете, вследствие на прекъснати схеми на заетост, а именно поради отпуск по майчинство или грижи за лица на издръжка, и да намалят негативното им въздействие върху професионалното развитие, заплащането и пенсионните права и да работят за постигането на неутрални по отношение на пола трудови възнаграждения и пенсии; призовава Комисията да намери подходящите средства за борба със сегрегацията по полов признак на пазара на труда и да улесни навлизането на жените в нетрадиционни сектори;
12. Призовава Комисията да разработи анализ интегриран подход за равно третиране на жените и мъжете, за да определи въздействието на пенсионните реформи върху живота на жените в ЕС, с цел да се индивидуализират пенсионните права и социалното осигуряване, както и данъчните системи;
13. Приветства процедурата за консултации на социалните партньори, стартирана от Комисията с цел да се подобрят както законодателните, така и незаконодателните рамки за съвместяване на професионалния, семейния и личния живот; насърчава Комисията да стартира своевременно втората фаза на консултациите;
14. Призовава Комисията да събира информация и да разпространява най-добрите практики по отношение на работната среда, които позволяват ефективно равновесие между професионалния и личния живот, както и по отношение на мерки за насърчаване на по-голямо участие на мъжете в семейния живот; призовава държавите-членки и социалните партньори да предприемат необходимите мерки, с цел частично предотвратяване и намеса при случаи на сексуален и морален тормоз на работното място; настоява, че жените трябва да получават подкрепа в професионалната си кариера; настоятелно призовава Комисията и държавите-членки да предприемат сериозни мерки за намаляване на разликата в заплащането между половете и да насърчават родителския отпуск за мъжете, както и отпуска по бащинство;
15. Отбелязва, че съвместяването на работата, личния и семейния живот е важен проблем и един от ключовите елементи за увеличаването на заетостта и намаляването на тежестта от демографското застаряване; посочва, че всички политики в тази област следва да се основават на принципа за свобода на личния избор и да бъдат адаптирани за различните цикли на живота;
16. Изразява съжаление относно факта, че Комисията е пропуснала да се консултира със социалните партньори при изготвянето на Зелената книга за осъвременяване на трудовото законодателство (COM(2006)0708);
17. Отбелязва, че глобализацията е позитивна сила, която дава възможност на жените в целия свят да достигнат своя потенциал, именно посредством по-добър достъп до

образование и здравеопазване; при все това отбелязва, че либерализацията на търговията създаде противоречиви и едновременно съществуващи тенденции, като от една страна ефективно насърчава формализирането на трудовите отношения в редица сектори, а от друга страна прибавя към неформалната икономика нови видове трудова заетост и доходи за жените, като например надомната работа, подизпълнителски дейности и микропредприятия;

18. Отбелязва, че една от последиците от нарастващата глобализация е феминизирането на бедността и че трябва да се проведе задълбочено проучване, за да се докаже общият ефект от глобализацията върху способността на жените да изкарват прехраната си;
19. Призовава Комисията да осигури, че всички бъдещи търговски споразумения, например в рамките на СТО, ще бъдат разглеждани и в контекста на въпросите, свързани с равенството между половете;
20. Призовава Комисията да се съсредоточи по-специално върху бариерите, които стоят пред жените при достъпа до ръководни постове, с цел да се оцени структурното измерение на това явление; следователно приветства мерките за подпомагане на равния достъп на жените до пазара на труда и за насърчаване на предприемачеството сред жените и настоява върху значението на премахването на съществуващите предразсъдъци и дискриминацията от гледна точка на пола по отношение на конкурентоспособността и пригодността за наемане на работа на жените, особено на високи постове;
21. Подчертава необходимостта да се предприемат мерки срещу значителния демократичен дефицит, свързан с недостатъчното представяне на жените в процеса на вземане на политически решения и призовава държавите-членки да проучат факторите, които пречат на жените пълноценно да се изявяват на политическата арена и да заемат високи постове в публичната администрация на всички равнища, и да вземат мерки за справяне с такива ситуации;
22. Призовава да се обърне особено внимание на жените от етническите малцинства и на жените имигранти, тъй като тяхната маргинализация се засилва от многократно дискриминация както извън, така и вътре в тяхната собствена общност; препоръчва приемането на интегрирани национални планове за действие с цел ефективно справяне с множествената дискриминация, особено при разглеждане на въпроси, свързани с дискриминацията, от различни органи в отделна държава-членка;
23. Изтъква значението на обезпечаването на информираността на имигрантите, при влизането им в ЕС, относно ценностите, действащото законодателство и социалните конвенции за равенството между половете, така че да се избегнат ситуации на дискриминация в обществотона приемащата страна, което се получава в резултат на липсата на осведоменост за културната среда;
24. Призовава Комисията и държавите-членки да засилят обмена на най-добрите практики по отношение на преодоляването на дискриминацията на трудовия пазар с цел да се насърчи динамиката на ефективното равенство между мъжете и жените с оглед на националните особености;
25. Призовава държавите-членки да разработят специални цели за равенството между

половете в рамките на стратегията на ЕС за социално приобщаване, с цел борба с бедността и социалната изолация, като се включи набор от политически мерки за подкрепа на нетрадиционните семейства и семействата с един родител, и специфични политически мерки за подкрепа на групи жени, изложени на висок риск от бедност и социална изолация, като например мигранти, бежанци, жени от етнически малцинства, възрастни жени и жени с увреждания;

26. Настоятелно призовава Комисията да си сътрудничи с държавите-членки при събиране на съответната информация и при налагането на мерки с оглед предотвратяване на трафика на хора с цел сексуална експлоатация и принудителен труд;
27. Призовава Комисията да обърне специално внимание на инструментите и механизмите за предотвратяване на експлоатацията на мигриращите работници, включително признаването и налагането на основните човешки права на нелегалните мигранти, вместо прилагането на репресивни мерки;
28. Настоятелно призовава държавите-членки да уеднаквят разходите по обезщетенията за отпуск по майчинство и родителски отпуск с цел жените вече да не бъдат по-скъп източник на работна сила от мъжете;
29. Призовава държавите-членки, заедно със социалните партньори, да водят борба срещу дискриминацията на бременните жени на пазара на труда, както и да предприемат всички необходими мерки, за да се осигури високо равнище на защита на майките; призовава Комисията да извърши по-подробна оценка на спазването на общностното законодателство в тази област, както и да прецени дали има нужда от преразглеждането му;
30. Отбелязва със загриженост, че въпреки постигнатия напредък, жените, особено по-възрастните жени и самотните майки, все още са изложени на риск от изключване и бедност;
31. Призовава държавите-членки и социалните партньори да работят за постигане на целта за осигуряване на възможност за всички жени, които търсят работа на пълно работно време, да получат такава работа, а не да им се предлага работа на непълно работно време, която често е небезопасна и несигурна;
32. Приветства усилията на Комисията да даде нов тласък за постигането на целите, договорени от Европейския съвет в Барселона през 2002 г., за елиминиране на пречките пред равното участие на жените и мъжете на трудовия пазар и за въвеждането до 2010 г. на услуги за гледане на деца за 90 % от децата от три години до задължителната училищна възраст и за поне 33 % от децата под три години, по-конкретно посредством структурните фондове; насърчава Комисията да представи през 2008 г., както е предвидено, съобщение, в което се излагат последващи стъпки, които трябва да бъдат предприети на всички равнища, за да се постигнат тези цели; счита, че целта трябва да бъде: осигуряване на качествени грижи за всички деца, като се включи и възпитателен елемент;
33. Счита, че държавите-членки носят отговорност за осигуряване на висококачествени грижи и лечение за всеки нуждаещ се, поради напреднала възраст, болест или увреждане;

34. Настоява върху необходимостта от разработване на политики, насочени към борба със стереотипите по отношение на пола в образованието от най-ранна възраст, като те бъдат премахнати от учебните програми и учебниците и като се осигурява обучение по тези въпроси за учители и ученици, и момичетата и момчетата се насърчават да избират нетрадиционни пътеки в образованието;
35. Призовава Комисията да започне диалог и да даде стимул на медиите, предвид тяхната обществена отговорност, при насърчаване равенството между половете и да избягва стереотипното представяне на жените и мъжете;
36. Препоръчва разработването на общоевропейски мерки, целящи формирането на съзнание на нулева толерантност към сексистки обиди и към уронващи достойнството на жените образи в медиите и в търговските съобщения;
37. Препоръчва в образователната система да се вземат в по-голяма степен различните индивидуални потребности на момичетата и момчетата по отношение на тяхното развитие, като по този начин следва да се окаже противодействие на стереотипите;
38. Счита, че пазарът на труда в повечето страни от ЕС не отразява адекватно по-високото средно образователно равнище и по-високите академични постижения на жените;
39. Препоръчва да се работи за гарантиране на насърчаването на знанието и разумни критерии в училищното образование, за да може да се постигне свобода, лична независимост и справедливост с оглед социалното приобщаване на жените; наред с това счита, че т. нар. ключови компетенции, като предприемачески дух и научен и технологичен подход, трябва да се засилят, най-вече сред жените;
40. Подчертава необходимостта от мерки за повишаване на квалификацията по време на родителския отпуск за успешно справяне с промените условия на работното място;
41. Отбелязва, че е важно да са налице подходящи сравними статистически данни и в тази връзка изразява съжаление относно липсата на определени категории лица в европейската статистика, например партньори, работещи в семейни земеделски стопанства, които ако са жени, обикновено се класифицират като „домакини“; призовава Евростат да включи тази категория лица в статистическата си информация с цел да се изгради представа за полагания от жените труд;
42. Подчертава, че жените в селското стопанство често извършват значителна част от работата като семейни работници; счита, че тази работа би могла съответно да бъде взета предвид в политиката за развитие на селските райони;
43. Обръща внимание на големия брой партньори (главно жени), работещи в семейни земеделски стопанства), чийто правен статус в много държави-членки е неясен, което може да породни специфични финансови и правни проблеми, свързани с достъпа до отпуск по майчинство, отпуск по болест, натрупване на пенсионни права и достъп до социално осигуряване, както и в случай на развод;
44. Подчертава необходимостта да се подобри правният статус на жените в селското стопанство както по отношение на социалната сигурност, като им се гарантира пряк

достъп, така и по отношение на тяхната роля в самите земеделски стопанства, с особен акцент върху съсобствеността в семейните стопанства, достъпа до кредити, както и техните права по отношение на законодателството, уреждащо наследствата;

45. В тази връзка насочва вниманието към своята резолюция от 21 февруари 1997 г. относно положението на подпомагащите съпрузи на самостоятелно заети лица¹, в която призовава към подобряване на положението на подпомагащите съпрузи в селското стопанство, чрез придаване на по-строг характер на Директива 86/613/ЕИО на Съвета от 11 декември 1986 г. за прилагане на принципа на равното третиране на мъжете и жените, извършващи дейности в качеството си на самостоятелно заети лица, включително в сектора на земеделието, както и за защита на самостоятелно заетите жени по време на бременност и майчинство², като това трябва да се извърши чрез установяване на правния статус на подпомагащите съпрузи, вместо да се отказва признаването им като работници, като по този начин те биха участвали в системата на социално осигуряване, за да имат право на обезщетение в случай на заболяване, при инвалидност и при злополуки, както и при пенсиониране;
46. Обръща внимание на високите нива на бедност и изолация на жените в някои селски райони; подчертава необходимостта от ефективни мерки, с цел да се гарантират равните възможности за жените - цел, която трябва да бъде основна във всички инструменти на общата селскостопанска политика и други свързани общностни политики;
47. Счита за жизнено важно да се подобри качеството на живот на жените, които живеят в селските райони, като им се гарантира по-лесен достъп до образование и професионално обучение, обучение през целия живот, до новите медийни инфраструктури, необходимите ефикасни местни обществени здравни услуги, както и до местните съоръжения и места за отдих и култура за деца и семейства, включително детски ясли, детски градини, училища, културни центрове и пазари;
48. Подчертава необходимостта Европейския социален фонд да оказва подкрепа за конкретни мерки за подобряване на достъпа и участието на жените в трудовия пазар, както и за интегриран подход за равно третиране на жените и мъжете; счита, че регионалните фондове следва да съдържат бюджетен ред, предназначен за дейности във връзка с равенството между мъжете и жените (бюджетирание, съобразено с фактора пол), чрез който да се финансират мерки за насърчаване на равнопоставеността между половете и проучванията за оценка на въздействието на политиките, свързани с положението на жените;
49. Припомня, че е необходимо включването на нови подходи и иновационни инструменти в стратегиите за регионално развитие и подчертава необходимостта от предоставяне на обучение и инструменти във връзка с методологията на интегрирания подход за равно третиране на жените и мъжете за лицата, отговорни за вземане на решения на регионално и местно равнище; призовава Комисията да доразвие своите насоки за администрацията относно интегрирания подход за равно третиране на жените и мъжете за целите на структурните фондове;

---

¹ ОВ С 85, 17.3.1997, стр. 186.

² ОВ L 359, 19.12.1986, стр. 56.

50. Призовава Комисията с помощта на Европейския институт за равенство на половете да включи факти и статистически данни от присъединяващите се държави и страните кандидатки в бъдещите годишни доклади относно равенството между жените и мъжете;
51. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, на Комисията и на правителствата на държавите-членки.